

El 97'8% de les persones amb sordesa es comuniquen en llengua oral

Legislació sobre els drets lingüístics de les persones amb sordesa que es comuniquen en llengua oral

La legislació catalana garanteix el dret a les persones amb sordesa a triar la modalitat oral i fer-la accessible

**Aquest document ha estat elaborat per la Federació
ACAPPS**

En aquest document glossem la legislació sobre els drets lingüístics de les persones amb sordesa que es comuniquen en llengua oral.

01 Normativa d'aplicació sobre els drets lingüístics de les persones amb sordesa	5
Estatut de Catalunya.....	6
Article 50. Foment i difusió del català	6
Resolució 749/VIII de 2010 del Parlament de Catalunya, sobre les mesures per a garantir l'aprenentatge, l'educació, l'accessibilitat i ús del català i els recursos de la modalitat oral a les persones sordes i sordcegues que es comuniquen oralment	6
Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana.....	8
Article 5. L'aprenentatge de la llengua de signes catalana.....	8
Disposició Addicional Primera. Normativa complementària.....	8
LLEI 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat.	9
Article 29. Definicions.....	9
Article 30. Drets de les persones amb discapacitat auditiva que es comuniquen en llengua oral.....	9
Article 32. Condicions d'accessibilitat en la comunicació en l'àmbit de l'ensenyament.....	9

01 Normativa d'aplicació sobre els drets lingüístics de les persones amb sordesa

Estatut de Catalunya

Article 50. Foment i difusió del català

1. Els poders públics han de protegir el català en tots els àmbits i sectors i n'han de fomentar l'ús, la difusió i el coneixement. Aquests principis també s'han d'aplicar respecte a l'aranès.

...

6. Els poders públics han de garantir l'ús de la llengua de signes catalana i les condicions que permetin d'assolir la igualtat de les persones amb sordesa que optin per aquesta llengua, que ha d'ésser objecte d'ensenyament, protecció i respecte.

...

COMENTARIS

Des de la Federació ACAPPS destaquem:

- L'obligació del foment de l'ús, la difusió i el coneixement del català (i l'aranès) interpel·la també a les persones amb sordesa.
- Com es posa èmfasi en la llibertat de les persones amb sordesa a triar la seva modalitat de comunicació: oral o signant.

Resolució 749/VIII de 2010 del Parlament de Catalunya, sobre les mesures per a garantir l'aprenentatge, l'educació, l'accessibilitat i ús del català i els recursos de la modalitat oral a les persones sordes i sordcegues que es comuniquen oralment

RESOLUCIÓ

I. Ús de la llengua pròpia i de les llengües oficials a Catalunya en els serveis públics

El Parlament de Catalunya insta el Govern a garantir, en l'àmbit de les administracions públiques catalanes, el dret a l'ús de la llengua pròpia i de les llengües oficials a Catalunya en els mitjans de suport a la comunicació oral, per tal que les persones sordes que es comuniquen oralment puguin accedir als serveis públics en condicions d'igualtat, d'acord amb la normativa d'accessibilitat a la comunicació.

II. Aprenentatge de la llengua oral

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Garantir, per mitjà dels serveis públics educatius i d'acord amb un protocol d'acollida de famílies de nens sords, la informació a les mares, els pares o els tutors d'infants sords o sordcecs sobre les modalitats educatives disponibles per a llur escolarització, i facilitar que puguin conèixer de prop diferents experiències que es duen a terme, a fi que puguin escollir lliurement entre la modalitat educativa oral, en què la llengua oral és la llengua vehicular, i la modalitat educativa bilingüe, en què la llengua de signes catalana és la llengua vehicular.

b) Garantir, per mitjà del departament competent en matèria d'educació, l'accés dels infants sords o sordcecs a la modalitat educativa oral, i garantir a aquests infants i llurs mares, pares o tutors els suports i els recursos adequats.

c) Garantir en l'àmbit escolar l'aprenentatge del català en la modalitat educativa oral, en què és la llengua vehicular, i de les altres llengües, d'acord amb el que estableix la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació.

d) Difondre entre tot els alumnes, mitjançant el departament competent en matèria d'educació i per mitjà dels plans d'estudis generals, el coneixement de l'existència de les persones sordes que es comuniquen en llengua oral i dels recursos lingüístics i tecnològics que els faciliten la comunicació, i fomentar el respecte pels valors de la diversitat.

e) Facilitar, mitjançant l'Administració educativa i l'autoritat competent en matèria de política lingüística, l'aprenentatge del català a les persones sordes i sordcegues adultes novvingudes.

III. Educació

El Parlament de Catalunya insta el Govern a aprofundir, mitjançant el Departament d'Educació, en els processos d'inclusió en l'educació dels alumnes sords de Catalunya dotant el sistema amb recursos equitatius i necessaris en les dues modalitats educatives i, alhora, adaptant la resposta educativa a les necessitats de cada alumne. Actualment, l'ensenyament dels alumnes sords compta a Catalunya amb el suport de diferents centres de recursos per a deficients auditius (CREDA), que són serveis educatius que actuen com a suport logopèdic, audioprotètic i psicopedagògic dels alumnes sords en l'escola ordinària.

El Departament d'Educació ha d'intensificar la seva acció en els aspectes següents:

a) Assegurar els recursos per als alumnes sords escolaritzats en la modalitat oral. En concret, el Departament d'Educació ha de vetllar perquè l'atenció dels alumnes sords en l'entorn ordinari del centre en la modalitat oral es porti a terme amb els recursos suficients i afegint-hi els mecanismes de subtitulació i transcripció de textos necessaris per a garantir un accés complet a la informació i la comunicació (material educatiu, conferències, sortides escolars, reunions amb famílies sordes, etc.), i també amb l'ús d'emissores de freqüència modulada.

b) Definir el mapa de l'escolarització dels alumnes sords en centres d'agrupament. En concret, el Departament d'Educació ha de definir en el mapa escolar els centres que es determini que són d'agrupament d'alumnes sords en la modalitat oral i els centres que es determini que són d'agrupament d'alumnes sords en la modalitat bilingüe. El Departament ha de garantir una distribució justa i equitativa dels recursos humans i de suport específics entre aquestes dues modalitats educatives.

c) Assegurar als alumnes sords els recursos per a l'escolaritat postobligatòria. Així, el Departament d'Educació, amb l'objectiu d'afavorir l'accés al currículum dels alumnes sords que segueixen l'escolaritat postobligatòria (batxillerat, cicles formatius, programes de qualificació professional inicial) tant dins l'horari lectiu com en activitats curriculars fora d'aquest horari, ha de garantir en les dues modalitats educatives la disposició dels recursos diferents i específics necessaris: el suport logopèdic, el suport curricular i la subtitulació.

d) Afavorir els processos d'inclusió dels alumnes procedents de famílies desfavorides econòmicament als centres d'agrupament quan ho determini llur grau de pèrdua auditiva, mitjançant ajuts de menjador, material escolar i transport, perquè en puguin disposar de la mateixa manera que si estiguessin escolaritzats en qualsevol centre d'educació especial.

e) Assegurar als CREDA el recurs tècnic d'un banc d'audiòfons en préstec per als alumnes en procés de diagnòstic o de demanda d'ajuts socials per dificultats econòmiques greus.

f) Posar en marxa protocols estandarditzats que permetin avaluar l'eficàcia i l'eficiència dels

diferents models d'escolarització dels alumnes sords, i també els resultats obtinguts.

IV. Docència en modalitat oral i recerca sobre l'aprenentatge del català

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

a) Establir, mitjançant el departament competent en matèria d'educació, els plans de formació específics per al personal docent i els logopedes que hagin d'atendre alumnes sords en la modalitat oral, i la certificació d'aquesta formació.

b) Donar prioritat als acords de recerca amb les universitats i l'Institut d'Estudis Catalans sobre l'aprenentatge del català per les persones sordes que es comuniquen oralment, sens perjudici que també s'hi pugui arribar amb altres institucions o entitats que facin recerca en aquest àmbit.

V. Accessibilitat

El Parlament de Catalunya insta el Govern, en el marc dels treballs del nou decret sobre condicions d'accessibilitat, a:

a) Promoure en diversos àmbits les eines necessàries per a establir la comunicació, la comprensió i l'intercanvi del missatge per a les persones amb discapacitat auditiva.

b) Garantir l'existència de canals visuals, a més dels auditius, per a la comunicació d'incidències, emergències i avisos en espais d'ús públic, quan són especialment rellevants per a la seguretat de les persones amb discapacitats o limitacions, com ara en els ascensors, en els transports i en el conjunt dels serveis de prestació pública, especialment en les àrees de salut.

c) Proveir els equipaments de serveis culturals i d'oci amb plànols i plafons informatius de localització, a més d'altres suports tecnològics, per tal que les persones amb discapacitat auditiva rebin la mateixa informació que la resta d'usuaris.

d) Promoure la disponibilitat de la transcripció de textos i de la subtitulació en els materials audiovisuals de difusió pública.

e) Garantir que els actes públics, els congressos i les conferències d'aforament important disposin de serveis d'estenotípia o de transcripció, o de tots dos, quan hi assisteixin persones amb deficiències auditives que necessitin aquests serveis i els hagin demanat prèviament.

f) Instal·lar, en un termini raonable, bucles d'inducció magnètica als edificis públics, especialment als que acullen serveis d'atenció a la ciutadania, amb prioritat pels que tenen una afluència de públic molt gran.

S'ha de fomentar aquesta instal·lació en els edificis privats que allotgen centres de prestació de serveis.

g) Instal·lar indicacions i passos alternatius accessibles als llocs on hi ha arcs de seguretat, perquè no es produeixin interferències amb els implants coclears o amb els audiòfons.

VI. Mitjans de comunicació

El Parlament de Catalunya insta el Govern a vetllar perquè les cadenes de televisió públiques i privades a Catalunya desenvolupin plans d'actuació per a incorporar progressivament en llur programació els sistemes de subtitulació, transcripció de textos i traducció a la llengua de signes catalana, d'acord amb la normativa vigent. Així mateix, el Govern, en el desenvolupament del punt VII del primer mandat marc del sistema públic audiovisual, ha de treballar a favor de la universalitat en l'accés a les prestacions del servei públic audiovisual impulsant el desenvolupament d'instruments tecnològics que facin possible l'accés als continguts emesos en els mitjans públics.

COMENTARIS

Des de la Federació ACAPPS destaquem les mencions específiques a:

- el dret de les persones amb sordesa a fer servir la llengua oral i a comptar amb els mitjans de suport a la comunicació oral necessaris en la seva relació amb TOTS els serveis públics.
- El dret de les persones amb sordesa i de les seves famílies a triar la modalitat educativa oral si així ho desitgen, garantint-los els mitjans, suports i recursos adequats
- La garantia de l'aprenentatge del català en la modalitat oral per a l'alumnat amb sordesa,
- L'obligació de l'administració catalana de facilitar l'aprenentatge del català a les persones amb sordesa oralistes nouvingudes .

Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana.

Article 5. L'aprenentatge de la llengua de signes catalana

1. Els serveis públics educatius garanteixen la informació a les mares, els pares o els tutors d'infants sords i sordcecs sobre les modalitats educatives disponibles per a llur escolarització, perquè puguin escollir lliurement entre la modalitat educativa oral, en què la llengua oral és la llengua vehicular, o la modalitat educativa bilingüe, en què la llengua de signes catalana és la llengua vehicular, juntament amb l'aprenentatge de les llengües oficials a Catalunya.
2. En l'àmbit escolar, es garanteix l'aprenentatge de la llengua de signes catalana en la modalitat educativa bilingüe, en què és llengua vehicular d'ensenyament juntament amb el català, com a llengua pròpia i vehicular del sistema educatiu, i les altres llengües orals i escrites oficials a Catalunya.

Disposició Addicional Primera. Normativa complementària

La garantia d'ús de la llengua de signes catalana que aquesta llei estableix en l'article 4 es complementa amb la normativa sobre accessibilitat en la comunicació de les persones sordes i sordcegues, que regula les condicions d'ús de la llengua de signes catalana com a mitjà de comunicació i els mitjans de suport a la comunicació oral, i que, en tot cas, es garanteix l'accés als serveis públics en condicions d'igualtat.

COMENTARI

Des de la Federació ACAPPS volem destacar:

- la cura amb què el legislador preserva el dret a la tria de la modalitat oral i de les persones amb sordesa oralistes a ser tractades en igualtat respectant la seva modalitat de comunicació.
- L'aprenentatge de la llengua de signes catalana se circumscriu exclusivament a les persones que han triat la modalitat educativa bilingüe.

LLEI 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat.

Article 29. Definicions

Als efectes del que disposa aquesta llei, s'entén per:

...

g) Modalitat educativa oral: el tipus d'escolarització ordinària per als alumnes amb discapacitat auditiva en què la llengua vehicular de comunicació i d'aprenentatge és exclusivament la llengua oral i escrita.

h) Modalitat educativa bilingüe: el projecte educatiu en què coexisteixen la llengua de signes catalana, com a matèria d'estudi i llengua vehicular en la comunicació i l'accés al currículum escolar, i les llengües orals i escrites oficials, que també són objecte d'aprenentatge.

Article 30. Drets de les persones amb discapacitat auditiva que es comuniquen en llengua oral

Es reconeix la modalitat de llengua oral i els mitjans de suport a la comunicació oral com el sistema majoritàriament emprat per a la comunicació per les persones sordes o sordcegues, i el dret d'aquestes persones i de llurs famílies o tutors de decidir lliurement l'aprenentatge i la utilització de la llengua oral i dels mitjans de suport a la comunicació oral.

Article 32. Condicions d'accessibilitat en la comunicació en l'àmbit de l'ensenyament.

...

2. Amb relació als alumnes amb discapacitat, el departament competent en matèria d'ensenyament:

a) Ha de garantir a les famílies o els tutors dels infants amb discapacitat auditiva la informació sobre les modalitats educatives per a llur escolarització, perquè puguin escollir

lliurement entre la modalitat educativa oral o la bilingüe en els centres que es determinin, i ha de garantir l'aprenentatge i l'ús de la modalitat escollida.

...

3. El departament competent en matèria d'ensenyament ha de difondre el respecte a les persones sordes o sordcegues que es comuniquen en llengua oral i el coneixement i l'existència d'aquesta modalitat i dels mitjans de suport a la comunicació oral, lingüístics i tecnològics, i ha d'establir plans de formació específics per a garantir que el personal docent i els professionals que han d'atendre els alumnes amb discapacitat sensorial, sia discapacitat auditiva, sia discapacitat visual, sia sordceguesa, tinguin la formació adequada.

4. El Govern ha de prioritzar acords de recerca amb les universitats i l'Institut d'Estudis Catalans sobre l'aprenentatge del català per a les persones sordes que es comuniquen oralment, sens perjudici de poder acordar-ne amb altres institucions o entitats que també facin recerca en aquest àmbit.

COMENTARIS

Des de la Federació ACAPPS volem destacar:

- la llengua vehicular de comunicació i d'aprenentatge és exclusivament la llengua oral i escrita per a les persones amb sordesa que opten per l'oralisme com a forma de comunicació.
- El reforç també en aquesta llei del dret de les persones amb sordesa i de llurs famílies a triar la comunicació oral,
- L'obligació de l'administració catalana de difondre el respecte i el coneixement de la sordesa oralista.
- La recerca que ha de prioritzar sobre l'aprenentatge del català en les persones amb sordesa oralistes.

hola@federacioacapps.org

**Famílies i persones amb sordesa que parlem i
treballem la inserció laboral, l'educació inclusiva,
l'accessibilitat a la comunicació**

C/Providència, núm. 42, 4t
08024 Barcelona

L'OBSERVATORI
ACCESSIBILITAT I COMUNICACIÓ
ORAL DE LES PERSONES AMB SORDESA